

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vsa leta ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

NO. 166. — ŠTEV. 166.

NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 17, 1918. — SREDA, 17. JULIJA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Razdor med central. zavezniki.

MED CENTRALNIMI ZAVEZNIKI POSTAJAJO RAZMERE VE-
DNO BOLJ NAPETE. — AVSTRIJSKI POLOM OB PJAVI JE
BIL VEČJI, KOT SE JE SPOČETKA MISLILO. — PO PORAZU
JE DEZERTIRALO 40 TISOČ MOŽ. — BLIŽA SE VELIKA KRI-
ZA. — NEMČIJA JAVNO KAZE SVOJO NEZADOVOLJNOST.

Curih, 16. julija. — Kdor hoče razumeti sedanje zamotane poli-
tične razmere v Nemčiji, ne sme spregledati sedanjih odnosov, ki
obstojajo med Nemčijo in Avstrijo. Avstrijski poraz ob Pjavi je iz-
črpal vso nemško potrpežljivost. V zadnjem času se je ta nepotrpež-
ljivost javno začela kazati.

Medtem, ko sta si vedno stali ob strani v intrigah v nevtralnih
državah, zdaj Avstrija izvaja neprestan pritisk na Nemčijo, da naj
stavi mirovno ponudbo, ki bi mogla imeti za posledico, da bi zavez-
niki o njej razpravljali.

Vse kaže, da poskuša avstrijska diplomacija na svojem zme-
denem in megletem potu sestaviti mirovno formulo, ki bi umetno
še obdržala raztrgano državo in obenem ugodila zatiranim nara-
dom. Avstrija nima najmanjšega vpliva na Nemčijo, poleg tega pa
ji še preti razpad. Govori se, da se bodo v kratkem pričela zaupna
diplomatična pogajanja med Nemčijo in Avstrijo.

Ta pogajanja, ki se ne smejo zamenjati z ekonomskimi pogaja-
nji, ki so zdaj v teku, bodo imele za cilj, najti kako pot iz vojaških,
ekonomskih in političnih zmešnjav, v katerih se nahajajo centralne
države in da se odstranijo vzroki razpora, ki vlada zdaj med njimi.

Sedanji položaj v Avstro-Ogrski kaže na zelo zanimive možno-
sti. Sedanje vladne izpremembe v Nemčiji, seje državnega zbora in
spravljanje letine so važni faktorji, ki bodo imeli velik vpliv.

Vsa dejstva, ki zdaj navzlic strogi cenzuri pričenanjo proti
ceti, kažejo na vso težo katastrofe ob Pjavi. Ako izvzamemo lahko
ranjene Avstrijce, znašajo njihove izgube približno 200 tisoč. Od
teh jih je 1 tisoč vtonilo v narasli Pjavi.

Po nesreči je zbežalo 40 tisoč dezertirjev v notranjost dežele.

Vojaška morala je vsled tega zelo prizadeta. Italjani so vdarili bolj
kot so mislili.

Ekonomski položaj v Avstro-Ogrski je še vedno skrajno slab.
Neko poročilo govori o veliki bodoči krizi. Medtem ko so bile or-
ganizirne stavke naglo končane, je vendar res, da se po različnih
krajih avstrijske države z vsakim dnem pojavljajo posamezne kra-
jevne stavke.

Potovanje po železnici z Dunaja v kako mesto na deželi traja
po več dni, ker železniški uslužbenci pogosto kar nemadoma zastav-
kajo. V nekaterih krajih ni mogoče dobiti niti določenih racij kruha
in kruh pa, ki se dobi, ni zavzeten.

Zavezniki v Murmanu.

AMERIŠKE IN ZAVEZNIŠKE ČETE SO ZASEDLE VSE MUR-
MANSKO OBREŽJE. — TUDI NEMCI SO HOTELI DOBITI TO
OZEMLJE ZA PODMORSKE BAZE, KER STA PRISTANIŠČI
ZEEBRUGE IN OSTENDE ZABLOKIRANI. — BOLJŠEVIŠKI
VPLIV POJEMLJE.

London, 16. julija. — Ameriške in zavezniške čete so se po-
lastile celoga murmanskega obrežja ob Severnem ledenem morju na
skrajni severni točki Rusije. V proklamaciji poveljnikov se razgla-
ša, da se nahaja to obrežje ruskega ozemlja pod zaščito zavezniških
sil. Domačinom prigovarjajo, da bi se jim pridružili zoperstaviti se
nemškemu in finskiemu prodiranju.

Na posebno prošnjo tamšnjega prebivalstva se sedaj nahaja
na tej obali obsežna zavezniška moč. Pošila se še več čet.

Neko washingtonsko poročilo pravi, da so se, kolikor je znano,
pri zavzetju murmanskega obrežja porabili samo mornariški voja-
ki, katerih število ni mnogo, toda cenzura ne pove njihovega števila.
Ako se med okupacijsko armado nahaja kaj ameriških vojakov, po-
tem jih je poslal general Foeh iz angleskih taboršč, kjer se vežba
veliko število Amerikancev.

Nemci si na vse načine prizadevajo, da bi se polastili tega ob-
režja. Potrebujemo namreč več pristanšč, ki bi bila skozi celo leto
prosta ledu, ker pristanišči Zeebruge in Ostende kot postaja za pod-
morske čolne, nimata več nikake koristi, kajti zaradi miru, katere
so posejali Angleži pri izhodu iz pristanišča, podmorski čolni ne mo-
rejo iti v ocean.

Pri tem pa pridejo v poštev velikanske zaloge vojnega mate-
rijala, ki se nahaja na murmanskem ozemlju in ki so ga tja poslali
zavezniki, predno so boljševoiki uničili Rusijo.

Skupna tevtonska moč v Rusiji znaša 32 nemških in 15 av-
strijskih divizij, ki so večinoma sestavljene iz slabih in starih vo-
jakov. Ta armada je razpostavljena po obširnem ozemlju med Pe-
trogradom in Črnim morjem.

Amsterdam, 16. julija. — Neko poročilo iz Moskve pravi, da
so Čeho-Slovaki popolni gospodarji ozemlja ob južnem teku Volge,
ker so zavzeli važno mesto Kazan, ki se nahaja 430 milj. vzhodno od
Moskve. Čeho-Slovaki obračajo Trockijevo mobilizacijo v Uralu, ob
Volgi in v Sibiriji v svojo korist s tem, da z njimi ojačujejo svojo
armado, katero so imenovali črna garda.

Peking, 16. julija. — Harbinska in vladivostoka skupina pro-
boljševikov je naznanila, da na Daljnem Istoku je zopet vpeljan
red in da bodo boljševoiki pregnani brez truje intervencije.

Pozneje se bo sestala provincijalna Duma, iz katere bo izšla
sibirska narodna skupščina. Te skupine poskušajo postaviti na no-
ge prestolovno armado.

Kozaki v Gordekovu so se pridružili vstaji proti boljševoikom.
Angleški, francoski in japonski poslaniki na Kitajskem so vlo-
žili pri generalu Horvatu protest, v katerem ga prosijo, da prekli-
če svojo proklamacijo za diktatorja, ker to ni času primerno, ker
lahko nastane situacija, ki bo ovirala česko-slovaško gibanje, ki pa
je nad vse važno.

Washington, D. C., 16. julija. — Danes se je izvedelo, da se od
ameriške vlade ni dala nikakoli pomoč Čeho-Slovakom ali kakim ru-
skim upornikom proti boljševoiki vlad. Za zdaj bodo Združene št-
žave stale samo ob strani in bodo gledale, da bodo zavezniški inter-
esi varni.

Neko zaupno poročilo iz Karsona v Ukrajini pravi, da so Nem-
ci dali usmrtiti mnogo židov, ker so zadrževali žito in niso hoteli
edati, od koga so ga kupili. Rabi umorjenih židov je umrl v ječi.

TRI GENERACIJE AMERIŠKIH VOJAKOV.

JOHN J. MCEVOY AGE 79 WALTER H. MCEVOY AGE 18 WALTER R. F. MCEVOY AGE 41

Rusija za zaveznike.

Zavezniki morajo na vsak način
posredovati — pravi Gavrovski, —
kajti drugače se ruski narod ne mo-
že ohraniti. — Rusi so proti bolj-
ševoiki politiki. — Rusija mora
obnoviti svojo vzhodno fronto ter
z vso silo nastopiti proti centr. za-
veznikom. — Konec boljševizma.

Stockholm, Svedsko, 17. julija.
Rusija se mora vrniti na svoje
prejnjše stališče, ustanoviti mora
zopet svojo vzhodno fronto ter se
z vso silo zopet začeti bojevati
proti Nemčiji. — To je rekel D.
Gavrovski, član ustavotvorne
skupščine ter odlični član social-
ne revolucionarne stranke, ki je
ravnokar došel sem iz Petrograda.
Njegova stranka ga je pooblastila
kot delegata.

— Mi prosimo zaveznike naj po-
sredujejo proti nemškemu vmeša-
vanju v ruske zadeve. Boljševiška
vlada mora biti strmoglavljena,
ustavotvorna skupščina mora zo-
pet zborovati ter ustanoviti kabi-
net.

— Ali bodo boljševoiki zmogni
še naprej vladati? — so ga vpra-
šali.

— To sami lahko presodite —
je odvrnil. — V tem trenutku se
nadaljuje z uničevanjem blagosta-
nja. — Industrija je nazadovala.
V vseh se je osnovala stranka bo-
gatih kmetov, ki se imenujejo
"kulaki", katerih glavni namen je
izrabljanje svojih revnih sosedov.
Boljševiki so brez moči, ko se zač-
no baviti z reorganizacijo produk-
cije. Res je, da nekateri delavci
precej zaslužijo ter da bogate go-
tovo vrste delavstva. Godi se jim
pa dobro zato, ker podpirajo bolj-
ševoike. Narod v splošnem pa ved-
no večjih množinah nasprotuje
takozvani "narodni" vladi.

Narod v revnih okrajih je izpre-
videl, da lačni ljudje ne dobe
kruha potom disorganizacije trans-
portov ter izsiljevanja bank.

Delavci velikih petrograjskih
in putilovskih tovarn so nas že
večkrat naprosili, naj jih vodimo
proti boljševoikom. Spuntati se no-
čejo, misleč, da niso dovolj oboro-
ženi, kajti boljševoiki imajo tako-
rekoč monopol na orožje. Boljšev-
ike tudi podpirajo organizirane
bande nemških jettnikov, ki so na
povelje nemškega poslanstva po-
stali naenkrat internacionalisti ter
se pridružili boljševoikom, ko so jih
ti najbolj potrebovali. Jaz sem dan-
es prepričan, da zveza med bolj-
ševoiki in Nemci ni bila še nikdar
tako trdna kot je danes. Prepri-
čan sem, da bi dala Nemčija bolj-
ševoikom na razpolago toliko čet
kolikor bi jih hoteli. Onega dne
pa, ko bodo boljševoiki brez nem-

ške pomoči in ko bodo stali lice v
lice proti svojemu narodu, onega
dne bo zlomljena boljševoiška moč.

— Ali mislite, da bi se Rusija
še na kak drug način lahko osvo-
bodila razen z zavezniško pomočjo?
— so ga vprašali.

— Pomisliti morate, da stopa
Rusija z vsakim dnem bolj pod
nemški jarem. Oni "boljševiki", ki
so rekli, da so podpisali brest-li-
tovsko pogodbo samo kot protest,
izpolnjujejo sedaj vsa nemška na-
ročila brez protesta.

Nemčija je oropala Rusijo za
njene najbolj rodovitne pokrajine.
Ukrajinski kmetje so podvrže-
ni najhujšemu mučenju, in Nem-
ci se na nesramen način vmešava-
jo v ruske notranje zadeve. Polo-
žaj, ki je zdaj zavladal v Ukra-
jini, se da najbolj primerjati s
položajem v Belgiji. Nemci niso
samo uničili celih vasi z izstrelki
in strupenimi plini, pač so pa uni-
čili tudi zadnje sled dela in miru.
Po mojem mnenju ne bo sledila
strmoglavljenju boljševoikov mo-
narhistična reakcija. — Reakcio-
narni elementi so brez vsake mo-
či. Vsi poskušajo, da bi se organizi-
ral v Moskvi monarhistični kom-
plot, so se izjalovili. Monarhisti
nimajo za seboj dosti ljudi. Biv-
ši dostojanstveniki in lastniki ze-
mlje so zdaj revni. Ime velikega
kneza Mihaela je brez avtoritete
in ni popularno. Paden boljševo-
ci bi morda sledil demokratičen
čezim. Kmetje, ki so ponekod že v
oboroženem odporu proti boljševo-
ikom, zahtevajo zopetno osnovanje
zemstev in zborovanje ustavotvor-
ne skupščine.

— Kakšno je vaše stališče na-
pram vojni? — so ga vprašali.

— Stališče socialne revolucije-
narne stranke je isto kot je bilo
prej. Stranka zahteva splošen de-
mokratičen mir brez aneksij. Za-
hleva tudi, da morajo mali narodi
sami odločevati o svoji vladi. —
Stranka je sklenila sprejeti pomoč
zaveznikov ter žnjinu vred delo-
vati za obnovljenje ruske vzhodne
fronte. Njen glavni cilj je prepo-
biti Nemce iz Rusije.

— HOME!
Kulturized

Amerikanci v ognju.

Nemška črta je z ameriško pomoč-
jo potisnjena nazaj. — Amerikan-
ci d'že koleno Marne.

Z ameriško armado ob Marni
16. julija. — Francoske in ame-
riške čete, ki se skupno bojujejo,
so zavzele vasi St. Agnan, hrib
št. 223 proti severozapadu in La
Chapelle-Monthodon.

Danes zjutraj so ameriške čete
skupno s Francozi vprizorile hud
protinapad med temi vasi ter so
neprestano potiskale sovražnika
nazaj.

Na desno od Amerikancev so
Francozi imeli lepe uspehe; na ce-
li črti so zavezniški ljuto napadali
Nemce, ki so se morali za precej-
šajo razdaljo umakniti.

V boju je bilo mnogo Amerikan-
cev, posebno pri Desrèverre, kamor
so bili poslani v pomoč napadajo-
čim Francozom. V kratkem času
so bili Amerikanci zapleteni v
vroč boj.

Od ujetnikov, katere so zajeli
Amerikanci, se je izvedelo, da so
Nemci od večera zjutraj poslali v
boj velik del svojih rezerv. Pa
navzlic temu so bili vseeno od-
stavljeni.

Morala sedanjih ujetnikov je
zelo slaba in najslabša med dose-
daj ujetimi ujetniki.

Boji, ki so sledili ameriškemu
protinapadu in v katerih so bili
večera Nemci za precejšnjo raz-
daljo potisnjeni nazaj, so se danes
nadaljevali. Za nekatere kraje se
je vršilo več bojev.

Tekom noči so Amerikanci iz-
boljšali svoje postojanke v kole-
nu Marne. Na enem kraju so po-
tisnili sovražnika čez reko. Zajeli
so tudi mnogo ujetnikov.

Vse operacije se dobro razvija-
jo in cel položaj je izvanredno u-
goden.

Nemci so se ves čas borili s
skrajno trdnostjo in so bili
odločni, da ne prepušče nikake ze-
mlje, toda izjavili so, da ne more-
jo vzdržati napadov zavezniških
čet. Samo na jugu od Bois des
Rochees je sovražniku posrečilo
obdržati svoje postojanke.

Amerikanci so v tej okolici za-
vzeli nemške postojanke za prvo
vrsto zakopov in so pustili Nem-
ce, da so prišli na plan. Tedaj pa
so iz ugodnih postojank namerili
na-nje ogenj strojnih pušk in Nem-
ci so padali kot trava pod koso.
Vsed česar so se morali umakni-
ti. Te operacije so se vršile vzhod-
no od Rheimsa.

Poročila z enega kraja fronte
do drugega, pravijo, da se je nem-
ska ofenziva, razumna manj važ-
nih krajev, povsod ponesrečila.

Zgodaj zjutraj so se vršili zelo
vroči boji, ko so Nemci poskušali
postaviti čez reko mostove. Neka-
terim nemškim oddelkom se je
posrečilo s čolni priti čez reko in
prepoditi zavezniške čete z brega in
nemški pionirji so pričeli po-
stavljati mostove. Šest jih je bilo
v kratkem času postavljenih in so
bili od 25 do 30 čevljev vsakebi.

Francoski letalci so delali ve-
liko zmešnjavo med pionirji, ko
so postavljali mostove. Nek ška-
dron iz višine 200 čevljev me-
tal bombe na dva mostova, ko so
šli Nemci čez nje. Mostova sta bila
porušena in vojski so padli v re-
ko. Letalci so neprestano bombar-
dirali tudi druge mostove ter je
bilo ubitih mnogo Nemcev na
mostovih, kakor tudi na bregovih,
kjer je bilo zbranega mnogo vo-
jastva.

Ko so Nemci prekorčili reko,
je bitka, ki je že bila huda, po-
stala strahovita. Francozi in Ame-
rikanci, ki so držali južno stran
reke, so se umaknili v svoje pr-
votne postojanke. Ves čas so se
borili in vprizorjali protinapade in
povzročili v nemških vrstah veli-
ko zmešnjavo.

Proti večeru so Amerikanci vpi-
zorili protinapad, v katerem so
bili Nemci potisnjeni proti reki.

Bojaki, naročajo se na "Glas
Naroda", največji slovenski dnev-
nik v Zdrni državah.

Pregled dogodkov na zapadu.

Amerikanci in Francozi so več-
močjo. Nadaljni Amerikanci se
raja zlomili obnovljeno silo nem-
škega navalna na obeh straneh me-
sta Rheims, vzdržali trdno svoje

črte na skoro vseh točkah ter pri-
zadeli velikanske izgube pri po-
novnih naskokih na nemške črte.

Južno od Marne so prišli Nemci
naprej za nekako dve milj pri
svojem prvem navalu, a z edinim
uspehom, da so jih vrgle nazaj
francosko-ameriške čete, ki so za-
vezele tri mesta ter važne višine. V
celoti so ujeli zavezniki 3000 mož,
od katerih je odpadlo na Ameri-
kance 2000 mož.

Ob iztočnem krilu naprej potis-
njen h postojank v Champagne
ter ob 25 milj dolgi črti iztočno
od Rheims so Nemci zopet skočili
naprej, vendar pa so jih zavezni-
ške čete vrgle uspešno nazaj.

Ameriške čete se je vrglo v bit-
ko na petih sektorjih bojne črte.
Zapadno od Chateau Thierry ter
ob Marne kolenu so njih protina-
skoki v zvezi s Francozi pridobili
nazaj precej ozemlja. Pri Marcuille-
le-Port ob Marne, iztočno od Dor-
mans, so se vršili izvanredno tež-
ki boji tekom popoldneva in v teh
bojih so bili Amerikanci prisiljeni
pasti nazaj pred velikansko pre-

močjo. Vojni tajnik Baker je v prete-
kli noči izjavil, da so bile ameri-
ške čete, ki se nahajajo v boju, o-
ne prvega armadnega zbora, kate-
remu poveljuje general Hunter
Liggett.

Nemčija pred viharjem.

V Nemčiji se javno razpravlja o
revolucijah. — Nek Nizozemec pri-
poveduje o sejah, kjer se je govo-
rilo o vstaji. — Vojaki z zaslužni-
mi križci so bili poleg. — Tudi po-
licijska je poslušala, pa ni prepre-
čila debat.

Haag, Nizozemsko, 16. julija. —
Nek Nizozemec, ki se je pred krat-
kim vrnil iz Nemčije, iz Hambor-
na na Westfalskem, pripoveduje
povest, ki osvetljuje notranji po-
ložaj nemške države.

Ta moč je v nedolgi pristoval-
val seji, na kateri je bilo zbranih
70 ljudi, ponajveč žensk. Rekel
je, da se je na tej seji javno govo-
rilo o revoluciji, navzlic temu, da
je bilo prisotnih mnogo vojakov
in policajev v uniformah, mnogi
so imeli na prsih železne križce,
katere so dobili na bojnem polju,
toda niko izmed govornikov se ni
zdržal, da ne bi ostro napadal vla-
do.

Zborovanje je trajalo od štirih
popoldne do devetih zvečer. Glav-
ni govornik je imel dve ure tra-
jajoči govor; poleg tega pa je bilo
še več manjših govorov. Vsi go-
vorniki so se strinjali s tem, da je
edino sredstvo, s katerim bi se
mogla končati vojna, revolucija v
Nemčiji in kadarkoli je kak go-
vornik omenil "naše brate v Ru-
siji" je žel dobro odobravanje.

Nemška socialistična stranka
si prizadeva, da bi dobila pomoč
med vojaštvom, v katerem prizade-
vanju socialisti zelo napredujejo.
Vojaki, ki so skupno s policijo,
prisiljevali zborovanju, so mirno
poslušali, ne da bi kaj debatirali,
pa tudi ne, da bi grajali ali pa o-
dobravali.

Nekega govornika, ki je prote-
stiral, češ, da zdaj ni čas za to, da
bi se pričela revolucija, kajti s
tem bi se samo delalo za Anglijo.
so z zaničevalnim krohotom vsta-
vili in mu rekli, da naj nikar ne
govori neumnosti. Navzoči so mu
povedali, da Nemčija ne zahteva
nič drugega kot mir in da se ni-
kdo ne briga za to, kako bi se pri-
šlo do mira. Rekli so mu tudi, da
nič ne bi moglo biti slabše kot je
sedanji položaj in da nemški na-
rod ne more več zdržati.

Ta zadnji fakt, se vsak dan bolj
jasno kaže. Prebivalstvo stalno
postaja slabše, ker ne dobi dovolj
hrane. Potnik, ki se mora zaradi
trgovine večinoma držati v Nem-
čiji, je rekel, da je na svojem potu
zaradi nezadostne hrane postal
slab. Na zadnjem svojem potu ni
jedel drugega kot repo. Po njego-
vem mnenju so razmere v Nemčiji
prišle do točke, ki mora nekaj
izbruhniti.

Zračna uničevanja.

Angleži so v enem letu uničili
4102 aeroplana. — Angleži so iz-
gubili 1121 aeroplanov.

London, Anglija, 16. julija. —
Tekom enega leta, ki se je konča-
lo 30. junija, so angleški letalci u-
ničili 2150 sovražnih aeroplanov,
1083 pa jih je bilo postavljenih
izven kontrole. Tekom iste dobe
se je poročalo, da se pogreša 1094
angleških aeroplanov.

S tem so Angleži tekom leta na
severnem bojišču uničili ali poško-
dovali nič manj kot 3856 sovraž-
nih aeroplanov.

Na italijanski fronti so angleški
avijatiki uničili od aprila do ju-
nija 165 sovražnih strojev, šest pa
so jih postavili izven kontrole. An-
gleži pa pogrešajo 13 svojih aero-
planov.

Na solunski fronti je bilo od
januarja do junija uničenih 21
sovražnih letal, 13 pa jih je bilo
poškodovanih. Angleži poročajo,
da so pogrešali 4.

Od marca do junija je bilo v
Egiptu in Palestini uničenih 26
sovražnih aeroplanov, 15 pa po-
škodovanih. Angleži pogrešajo 10
strojev.

Tekom letošnjega leta je bilo
na zunanjih bojiščih uničenih ali
poškodovanih 246 sovražnih aero-
planov, Angleži pa so jih pogrešajo
27.

Od 1. julija 1917 do 30. junija
1918 so Angleži potentakom spravi-
li na tla najmanj 4102 sovražna
aeroplana; Angleži pa so jih iz-
gubili 1121.

Posebno se je pokazalo, da se je
angleška nadvlada v zraku po vseh
bojiščih naglo povečala. Ko bo še
Amerika poslala v boj svojo
zračno silo, bodo zavezniški z ve-

Razstrelba bojne ladje.

Tokio, Japonska, 16. julija. —
12. julija se je razletel in potopil
japonski dreadnought "Kawači",
21.420 ton, v Tokojama zalivu, 150
milj severovzhodno od Nagasaki.
Življenje je izgubilo 500 mornar-
jev.

"Kawači" je bil zgrajen leta
1912. Posadka je štela 960 mož.
Imel je dvanajst 12-palčnih in de-
set 6-palčnih topov.

Japonske ladje za Ameriko.

Seattle, Wash., 16. julija. — La-
dja, ki je danes prišla iz Orienta,
je prinesla vst, da je Japonska
zgradila 9 velikih tovornih ladij,
katere bodo izročene vsled pogod-
be Združenim državam. Tri ladje
bodo izročene ta mesec, tri v av-
gustu in tri v septembru.

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY

(Slovenian Daily)

Owned and published by the
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko \$5.00
in Canada \$5.50 Za pol leta za mesto New York \$2.00
in Canada \$2.50 Za četrt leta za mesto New York \$1.00
Za četrt leta \$1.00 Za inostranstvo za celo leto \$5.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izveniš nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$5.00

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj ne blagovito pošiljati po — Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnja številka naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

New York City.

Telephone: 2876 Cortlandt.

Za kaj se bori Amerika?

Amerika je jasno označila svoje vojne cilje. Strie Sam ne bo prej vtaknil svojega meča v nožnico, dokler se ne bo Nemčija vklonila ter dovolila sledeče:

- Neodvisnost Belgije mora biti restavrirana v političnem, teritorialnem in ekonomskem oziru. Za uničenje belgijskih mest in za opustošenje belgijskih provinc mora plačati Nemčija popolna odškodnina.
- Nadalje morata biti restavrirani Srbija in Črnagora ter zavzeti deli Francije, Italije in Rumunske.
- Francija mora dobiti nazaj Alzacijo in Lorensko.
- Poljska mora postati neodvisna. Pod njeno okrilje naj pridejo vsi oni poljski elementi, ki hočejo postati njen del. To je glavna potreba za ravnotežje v Zapadni Evropi.
- One avstrijske narodnosti, ki so hrepenele po samovladni na resničnih demokratičnih principih, naj dore to samovladno.
- Italija naj dobi, kar je italijanskega, to je one dele, v katerih prebivajo Italijani po rodu in jeziku.
- Ugoditi se mora vsem upravičenim zahtevam rumunskega naroda.

— Vožnja po Sredozemskem in Črnem morju se mora internacionalizirati in nevtralizirati.

— Ugoditi se mora separatnim narodnostnim zahtevam Arabije, Armenije, Mezopotamije, Sirije in Palestine.

— Glede nemških kolonij naj se odloči na posebni konferenci. Pri tej konferenci naj se v prvi vrsti vpošteva želje in interese prebivalcev takih kolonij.

— Popraviti se mora vse krivice, ki so bile storjene nasilnim potom ter s kršenjem mednarodnega prava, v prvi vrsti našim mornarjem.

To torej zahteva Amerika.
Če Nemčija vsemu temu ugodí, ima lahko že danes mir.

Amerika in Nemčija

Ko je Amerika napovedala Nemčiji vojno, so kajzer in njegovi hlapci molčali. Z ignoriranjem Amerike so hoteli dopovedati vsetu, kako malo se je boje ter da je sploh ne vpošteva.

To ignoriranje je pa le malo časa trajalo. Le do onega trenutka, ko je Amerika napovedala Nemčiji vojno, so kajzer in njegovi hlapci molčali. Z ignoriranjem Amerike so hoteli dopovedati vsetu, kako malo se je boje ter da je sploh ne vpošteva.

— Glede nemških kolonij naj se odloči na posebni konferenci. Pri tej konferenci naj se v prvi vrsti vpošteva želje in interese prebivalcev takih kolonij.

— Popraviti se mora vse krivice, ki so bile storjene nasilnim potom ter s kršenjem mednarodnega prava, v prvi vrsti našim mornarjem.

Sedaj imajo pa Nemci dovolj prilike, da se seznanijo z ameriškim "bluffom" ali kakor so že imenovali ameriško ekspedicijo v Francijo.

Ameriški vojaki, o katerih so govorili, da niti puške ne znajo prijeti v roke, so jih zavstavi v njihovi tretji obnovljeni ofenzivi ter jim zaprli pot v Pariz. Na najnevarnejšem in precej dolgem sektorju se nahajajo izključno le ameriški vojaki. Sovražnik je poslal na ta sektor pretečni del svoje sile, pa ni opravičil ničesar, ampak se je moral z velikimi izgubami umakniti.

Oni, ki ne verujejo v moč in zmoglost Amerike, so takoj v začetku vojne zmagali v glavni, češ, kako se bo ameriški vojak meril z nemškim veteranom. Ali je mogoče, da bo navaden farmar, oziroma industrijski delavec ali velikomesten človek tako sukal orožje kot ga zna sukat nemški vojak, ki je že z mladih let prepojen z vojaškim duhom? Ali se bo mogla industrijska in poljedelska država meriti z militaristično Nemčijo?

Tako so vpraševali tisti, ki niso poznali moči in zmoglosti Amerike. — Zdaj imajo jasen odgovor, zdaj ne potrebujejo nobenega pojasnila več.

Jasno jim je, da se Amerika zamore kosati z Nemčijo, nam pa, ki nikakor nismo optimisti, ja pa jasno še več: da jo bo premagala. Priznamo, da so ameriški vojaki še deloma novinci. Toda če že novinci, klestijo veterane, kaj bo potem, ko se bodo razvili iz novincev izveščani vojaki? — Stvar je tako razvidna, kot da bi jo imeli na dlaní.

V čem pa leži velika moč ameriške armade?

Ameriška armada je preskrbljena z vsemi potrebščinami. Amerika, največja zakladnica vsega sveta, je dala armadi na razpolago vse svoje ogromne zaklade. Vse ameriški narod, od otroka, ki se prične zavedati, pa do starca, ki stoji že z eno nogo v grobu, daje tej armadi svojo finančno in moralno podporo.

Ameriški vojak ve, da se bori za najvišje principe, za svobodo in prstost vsega zatiranega sveta. Ameriški vojak ve, da ga ne pošilja v boj ena sama oseba, ki ima prikriti in sebične namene, pač pa vesoljni stoniljski ameriški narod, ki je izbran, da pripomore ponižanim narodom do čiste stalice in blagostanja, kot si ga je po hudih bojih sam prebrazil.

Vsled tega zmaguje ameriška armada in vsled tega bo tudi — zmagala...
Slava ji!

Celovški "Mir" piše:

— Značilno je omeniti, kako nas označujejo razni oficijelni organi in kakšen nemški barbarizem izvajajo napram nam. Nekateri učitelji napadajo slovenske otroke s sledečimi besedami: "Jugoslovanski psi! — Izdajalci Avstrije! — Prijatelji Italijanov! — To je nov dokaz, zakaj se moramo ločiti od Nemčije."

Ljudje v domovini torej vedo, da jim je ločitev od Nemčije potrebna. — Ali je v svobodni Ameriki še kak rojak, ki bi hvalil ono, nad čemur se zgražajo vsi Slovenci v domovini?

Srbija Franciji

Piše Lj. Mihajlovič, srbski poslanik.

Francija je danes Srbom druga domovina in raditega smatramo za svojo dolžnost pokazati svojo hvaležnost — ko se nam mudi prilika, — napram narodu, ki je storil in še vedno vrši tako veliko za naš narod in sicer do take mere, da ni za to najti nobene primere v zgodovini.

Ko je letu 1915 napadla Srbijo mogočna nemško-avstrijska armada ter jo je ob istem času izdajalski napadla za hrbtom Bugarska, je morala srbska armada zapustiti svojo zemljo ter se umakniti v albanske gore. Francija je bila prva, ki je nudila svojo pomoč, da reši našo armado. — Francija je igrala nadalje glavno ulogo pri transportu armade na otok Krf. Preosnova srbske armade na tem otoku ter nje prevoz na solunsko fronto je bilo istotako delo Francije. To bi se mogoče lahko smatralo za njeno dolžnost, kot del njene vojaške akcije kot zaveznice Srbije.

Pomoč, ki jo je nudila Francija, pa ni bila omejena na srbsko armado. Ko je armada zapustila srbsko ozemlje, je del prebivalstva rajše zapustil domovino kot da bi padel v roke brezobzirnega sovražnika. Na tisoče žensk in otrok je spremljalo umikajoče se vojske. Skoro vse te žrtve vojnih strahot, katere so uganjali sovražniki, je rešila Francija in sedaj se nahaja v Franciji 20,000 Srbov, dočim se je 4,000 srbskih otrok vzgojilo v francoskih šolah na stroške francoske vlade.

Francija pa je storila še več za srbski narod.

Usoda Srbije, nje boj proti sovražnikom prostosti, njen sklep boriti se do bridkega konca, neglede na žrtve, ki bi bile posledice tega sklepa, vse je to vzbudilo velikodušne simpatije Francije napram deželi, ki se ni niti pomišljala žrtvovati svoje neodvisnosti v obrambo posvečenih principov prostosti.

Ta poštovanost je vzbudila tolike simpatije v srcu Francije, da se je pričelo po celi deželi s prostovoljnimi gibanjem, da se spravi do vednosti vsakega prebivalca republike povest o tem, kar je storila Srbija. Vsled tega ni danes v Franciji niti enega otroka, ki bi ne vedel, kaj je storila Srbija v tej svetovni vojni.

Vse to pa se je zgodilo v času, ko je Francija sama obupno Brazilila svojo prostost proti navalu nemških tolp. V času, ko je na tisoče njenih sinov umiralo za rešitev človečanstva, se je organiziralo v vseh šolah predavanja v namenu, da se seznanijo s tem, kar je storila Srbija, kajti to je predstavljalo plemenito inspiracijo za vsako drugo deželo, zapleteno v boj za pravico in prostost.

To je storil veliki francoski narod za Srbe in raditega smatramo za svojo dolžnost dati zraza svoji hvaležnosti, kjerkoli in kadarkoli moremo.

Francija je središče vsega, kar je veliko in plemenito. Iz tega vzroka je tudi postala središče odpora v sedanjem boju proti barbarom. Če bi ne bilo te dežele, bi barbari premagali cel svet. Ker pa je ona v boju, je zmagala zagotovo.

Mi Srbi, s svojimi sorojaki, Hrvati in Slovenci, smatramo Francijo za svojo duševno domovino. Francoski duh in francoska duša sta nas naučila ljubiti vse, kar je plemenito.

V dokaz, kaj čuti vsako srbsko srce proti Franciji, naj končujem s besedami, ki so bile pisane leta 1915 v zakopih od strani nekega rojaka tekom dni naše največje preiskušnje, ko se je morala naša armada umakniti iz Srbije.

— Pred sedmimi dnevi, v strašni noči, ko je Beograd padel, nam je z vzhajajočim solncem pr išla najbolj razveseljiva vest, Francija se priklanja!

Njim na čast je bil Niš okrašen s francoskimi in srbskimi zastavami. Celo dežela je bila radostna. Srbija je bila ponosna in požaljena, kajti pritisnila je na svoje srce Francijo. Bili smo naravnost otroci v svoji sreči! — Ali bodo sinovi naše druge dežele res prišli sile poleg nas? — "Poilu!" poleg srbskega vojaka? — O moj Bog! Predobro bi bilo. Ali se bo duh marzeliže rimal s srbskimi pesmi? — Ali bodo v resnici prišli na srbske barikade sinovi Robespierre-a, Danton-a, Desmoulins-a, Hugo-ja in Beranger-a? Grenadirji od Wagrama in Austerlitz-a? Zdelo se nam je, kot da že čuje moji sijajne zvoke, ki pretresajo gore. Allons enfants! — Zdelo se nam je kot da že vidimo njih goste vrste, kako prihajajo z urnebnimi krikli: Aux armes, citoyens! — Čutili smo že pritisk njih moške roke ter čuli besede vojakov. Tresli smo se od ginenja in sreče. Naša srca so poskakovala v prsni in vse se je izlilo v klie:

— Vive la France!

Španski špijon.

Španskega poročnika se sumi, da je pomagal pri potopu francoskega transporta.

Pariz, Francija, 16. julija. — Napad od strani nekega nemškega podmorskega čolna na francoski transportni parnik "Provence", ki je bil močno poškodovan, a se ni potopil, se je izvršil v španskem pristanišču Palamos, 40 milj severno od Barcelone, ob 11. ponoči dne 13. aprila s soglasno s "Petit Parisien".

Poročevalec tega lista poroča, da je bil poročnik Regalado, španskega mornarice in poveljnik v Palamos, aretiran od vojaških oblasti. Poročevalec pravi, da je imenovala španska vlada tri častnike, da preiskujejo resničnost trditve, da so nemški agenti pridobili zase poročnika Regalado.

V poročilu na "Petit Parisien" se izjavlja, da je bil nemški podmorski čoln le 500 jardov od obale v pristanišču v času, ko je izstrelil torpedo. Poveljnik francoskega transporta ni hotel brniti svoje ladje iz strahu, da bi izstrelki ne prileteli v mesto, kajti podmorski čoln se je nahajal med transportnim parnikom ter mestom.

V kratkem poročilu iz Washingtona z dne 25. aprila se je navedlo, da je bil nemški podmorski čoln le 500 jardov od obale v pristanišču v času, ko je izstrelil torpedo. Poveljnik francoskega transporta ni hotel brniti svoje ladje iz strahu, da bi izstrelki ne prileteli v mesto, kajti podmorski čoln se je nahajal med transportnim parnikom ter mestom.

Prosimo cenjene rojake v ruskem ali italijanskem ujetništvu, da mi naznačijo naslov mojih dveh bratov MIHAELA in JOŽEFA SLUGA, doma iz vasi Ritonče št. 9 na Primorskem. Prosim, da se mi javijo tudi drugi prijatelji in znanci iz iste vasi in okolice. Pišejo naj mi na naslov: John Sluga, 1247 E. 61. Street, Cleveland, Ohio, U. S. America. (17-19-7)

Socijalist in tiranstvo.

Socijalist Geyer je rekel v državnem zboru, da je ruski "mir" le zaslužjenje enega naroda.

Washington, D. C., 16. julija. V tekcu ene združnih seš nemškega državnega zbora, — se glasi v neki oficijelni brojavki iz Švice, — so držali neodvisni socijalisti poslanci izvanredno ostre govore proti vladi in vojaški stranki.

— Sedanja vojna ni bila še nikdar vojna za obrambo Nemčije, temveč je bila ter je še danes osvobodilna vojna z imperijalističnimi cilji, — je rekel poslanec Geyer.

— Vodstvo cesarstva pospešuje aneksioniste in vojaška klika vlada brez vsakega dvoma. Nasilen mir se je naložilo Rusiji in Rumunski. Te narode, katerim se je zagotavljalo, da se jih hoče oprostiti, se je spravilo v stanje suženjstva ter izrabljalo na tisoče različnih načinov. Naše oblasti so izpremenile v zasmeh pravico prost volje naroda.

Na Finskem podpira Nemčija reakcijo kot jo podpira tudi v Ukrajini. Večina strank je ojačila vojaško avtokracijo, ki hoče tudi osvojevalno vojno proti zapadnim silam. Vlada ni nikdar formulirala jasnega mirovnega programa in še nikdar se ni proklamirala pravice Belgije do obstoja ter do politične, ekonomske in vojaške neodvisnosti. Vsled tega odklanja mo glasovati za vojna dovolila.

jalo iz diplomatskih virov torpediranje parnika "Provence" v španskih teritorialnih vodah ter izjavljalo, da je špansko časopisje zelo ogorčeno nad tem dogodkom.

Iz urada

SLOVENSKO - AMERIKANSKE

PATRIJOTIČNE ZVEZE

v Pittsburghu, Pa.

Dne 30. junija smo imeli Slovenci v Pittsburghu krasno paradno, katero je priredila tukajšnja Slovensko-Amerikanska Patrijotična Zveza. Parado ne imenujem krasno radi tega, ker je bila mnogoštevilna (bilo je ravno nasproti), ampak zato, ker je bila to prva parada, petom katere so naši lojalni rojaki v tej naselbini izkazali svojo vdanost in ljubezen napram naši novi domovini. Parada ni bila po številu to, kar bi morala biti, imamo namreč še vedno veliko takih ljudi med nami, ki rajši stojijo za kakimi vogali, kot pa da bi izpolnjevali svojo dolžnost, ampak bila je pa lepa zato, ker so se je vdeležili mladi in stari in kar je bilo še najlepše — solski otroci. Slednji so korakali na čelu parade in človeka je obdajalo veselje, ko je videl našo čvrstno mladino korakajo korakati po Butler ulici. Vsaki posamezni je imel malo zastavico in na vseh obrazih se je čitalo veselje in pajo ljubezen, katere gojijo napram njih domovini Ameriki. Takoj za solskimi otroci so korakale naše vrle slovenske Amerikanke v opravih Rdečega Kriza, kar dokazuje, da v tem oziru niso zaostale za dekleti drugih narodnosti. Tem so sledili zastavonoše — bilo jih je osesu — in za njimi člani raznih lokalnih društev s odboriki SAPZ na čelu. Vsaki posameznik je imel ameriško zastavico in parada je bila impozantna, dasiravno majhna. Maršal parade je bil naš znani rojak in pionir v tukajšnji naselbini, g. Ignacij Glac, ki je svojo nalogo izvrstno rešil.

Po paradu se je vršil velik shod v Kranjsko-Slovenskem Domu in plesna dvorana je bila napolnena. Ker je bila cela skavnost namenjena za agitacijo vojno-varčevalnih znakov in ker se je s tem dnem tudi končala prva kampanja S. A. P. Z., smo bili povabili tudi zastopnike W. S. S. urada, ki so imeli kratke govore. Po končanih govorih se je pričelo s prodajanjem znakov od vladnega zastopnika. Vsega skupaj se je razpečalo na tem shodu za nad \$14,000 vojno-varčevalnih znakov. Največ jih je prodal izmed podpredsednikov S. A. P. Z. Anton Pintar iz Moon Run, Pa., namreč za \$3955; takoj za njim je bil Josip Pogačar iz Pittsburgha za \$1925 in tretji Ignac Podvanski za \$1310. Ostali podpredsedniki oziroma zastopniki sledijo: Josip Jane \$500, Geo. Witkovich \$425, Geo. Flajnik \$365, Geo. Gregura \$325, Frank Golob \$310, John Simancich \$265, Josip Pavlovski \$140, Geo. Weselich \$60. Med posamezniki, ki so bili navzoči, jih je kupil, deloma prodal, največ Mat. Klarič. Po \$1000 sta vzeli društvi Marije Sedem Zalosti KSKJ. in sv. Jožefa JSKJ. Društvo sv. Roka KSKJ. je vzelo za \$500 in K. S. Dom za \$100. Prilicno lopo številno navzočih rojakov je kupilo po \$100, \$50, \$25, \$10.

Kakor je bilo opaziti na shodu, je veliko takih rojakov, ki niso bili dobro poučeni v pogledu vojno-varčevalnih (War Savings Stamps). Vsled tega je tudi veliko število izmed njih kupilo znakov na shodu, kjer se jim je bilo celo stvar prej natančno pojasnilo. Mnogo njih se je tudi zavezalo kupiti gotovo število znakov vsak mesec, radi tega je odbor S. A. P. Z. sklenil, da se s kampanjo nadaljuje. V mesecu juliju stanejo znakov \$4.18 in kdor jih želi kupiti, naj se obrne na zastopnika svojega društva. Vsaki je sedaj, ko mu je čista stvar jasna, prepričan, da je denar najbolj sigurno naložen v vojno-varčevalnih znakov. Kdor ima denar in ga želi imeti na varnem, naj ga investira v W. S. S., dokler je še prilika za to.

Pri prvi kampanji smo imeli tudi slučaj, da so nekateri nazadnjaki, za katere se ve in zna, da imajo več denarja, kupili od svojih zastopnikov po eno znamko — eno celo znamko — za \$4.17. Umevno je, da so storili to vsled tega, da se rešijo ali iznebijo agitatorja. Tako naklonjenost in vdanost zasluži mačeha in starem kraju, ki nas je iz lastne hiše pogonjal po svetu, ne pa Amerika, dežela, ki nas je z odprtimi rokami sprejela in nam dala priliko izboljšati si svoje stališče. Tako ljudje so zagrizeni prve vrste in zaslužijo, da bi se jih po najkrajši poti deportiralo nazaj v naročje

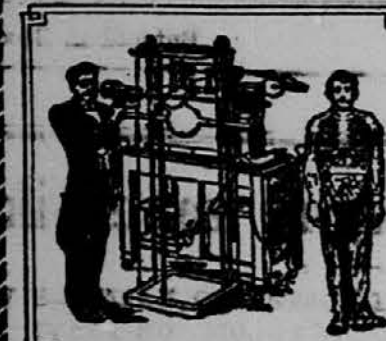
Boljše zdravljenje za manj denarja.

Profesor Doktor B. F. Mullin

Slovenski zdravnik-spezijalist

411-4th Avenue, Pittsburgh, Pa.

(Nasproti glavni pošti, Centra polje od Smithfield St., Pazite na napis z mojim imenom.)

Jaz sem nastarejši zdravnik-spezijalist za Slovence v Pittsburghu. Zdravim že več kot 38 let bolne moške in ženske. Ozdravil sem že na tisoče in tisoče oseb in morem tudi vas. V zdravljenju raznih boleznih imam največje izkušnje. Rabim samo najboljša zdravila. Imam najboljši električni stroj za preiskavanje, potem katerega se vidi celo vaše telo kot na dlaní. K meni prihajajo ljudje od blizu in daleč, da jih zdravim. Zdravim razne bolezni uspešno in na glavo. Govorim čisto slovensko. Moje cene so zmerne. Znanstvena preiskava zastonj. Pridite k meni kot k prijatelju.

Ura: vrt od 9. ure zjutraj do 6. zvečer. V nedeljo samo od 10. ure zjutraj do 2. popoldne.

"Ljube" Avstrije, da bodo ponovno okusili zlo, na katerega so bili že pozabili. Le-ti "patrijotje" nočejo videti in ne marajo slišati, da se Amerika bori dares ne samo za našo prostost tu, ampak tudi za osvobodjenje onih, kateri še danes trpijo med kramplji dvočlovega orla, premljivi, katere smo tudi mi nekoč imeli "čast" obšestiti. Toda kaj bi trtili papirja, prišel bo čas, ko bodo tudi oni spoznali, da je pravica močnejša od krivice in tedaj bodo sami sebe pomilovali in objokovali svojo trdnost, kakor Jeremija razdejanje Jeruzalema.

Končno izreklam hvala vsem tistim, ki so pripomogli k tako sijajnemu uspehu naše prve kampanje za vojno-varčevalne znakov, osebno pa gg. podpredsednikom, ki so s tako poštovanostjo in energijo agitirali ter upali, da bodo tudi ta mesec dosegli polnjen uspeh.

Zahvaliti se moramo tudi našemu slovenskemu časopisju, ki nam je vedno drage volje odstopil prostor za naše dopise in upamo, da nam bodo tudi v bodoče ostali naklonjeni v tem pogledu.

S patrijotičnim pozdravom.

Za A. S. P. Z.
Anton Zbanič, tajnik.
102 Bakewell Bldg., Pittsburgh.

Pismo slov. vojaka

Alcatraz Island, Cal.

O vojaškem stanu nimam kaj posebnega poročati, ali kvečjemu to, da so nam, ki smo pri raziznem delu zaposleni, podaljšali delavni čas za eno uro na dan, tako da traja celodnevno delo 8 ur.

Zdaj pa dovolite, da malo popišem o jugoslovanskem gibanju med Jugoslavi. Živečimi v San Franciscu. Kot je bilo pred kratkim poročano v "Glasu Naroda", je imel dne 14. maja pred sanfranciškimi slovenskim občinstvom predavanje eden najbolj velezašlužnih slovenskih mož dr. Bogumil Vosnjak, ob kateri priliki se je ustanovila podružnica SNZ.

Med drugim nam je tudi pripovedoval o krutosti, katero je počela avstro-madžarska vlada nad južnimi Slovani ob napovedi vojne med nami. Srbiji in kasneje skozi ves čas njegovega tamotajnega bivanja. Tudi vedno čitamo v časopisih o barbarstvu Nemčije in njene vrednih zaveznic, vendar ko človek čuje o tem od osebe, ki je to sama doživela in na lastne oči videla, si ne more kaj, da bi ne stisnil pesti ter se zaklel, da nočem in ne smem prej odnehati, dokler ni pruski militaristični žunaj popolnoma strit in enkrat za vselej uničen. Nadalje je dr. Vosnjak povdarjal, da je v sedanjim prva, poglavitna in absolutno najpotrebnejša stvar: osvobodjenje Jugoslovanih izpod habsburškega robstva in potem, ko se to zgodi, si bo sam narod izvolil vladno, ne da bi mu mi v Ameriki živeči kakoršnokoli obliko vlade diktirali.

Kakor mi je dr. Vosnjak sam povedal, je imel v času bivanja v San Franciscu tudi med Amerikanci več predavanj, kar je vsakakor neprecenljive vrednosti za nas, kajti takim potom zadobi ameriška javnost pravi pojmi o odnosih med gnjilo avstro-ogrsko vlado in njenimi slovenskimi podložniki.

Tudi Hrvati in Srbi, bivajoči v San Franciscu in zraven ležečem Oaklandu, ne držijo križem rok, ampak pridno prireajo shode. Po sebo sta jih k temu navdušila dr. Hinkov in dr. Biankini za časa

Zadnji čas se v vseh sanfranciških angleških listih veliko piše o nas in o jugoslovanskem vprašanju in vidoč, kako gorke simpatije goji ameriški narod do nas, odkar nas bolje pozna, se tudi moja ljubezen do te dežele z vsakim dnem veča. Danes, ko umirajo ameriški sinovi na bojnem polju za svobodo celega človeštva, torej tudi za naš mučeniški narod, je dolžnost vsakega Slovenca in Slovenke v Ameriki, da stoji trdno za vlado Združenih držav ter pomaga bodisi s puško v roki, ali pa z nakupovanjem Liberty bondov, vojno-varčevalnih znakov, kakor tudi s prispevanjem za Rdeči križ.

Saj še vojaki, dasi imamo, kot je vsakemu dobro znano, bolj piko plačo, smo skoraj vsi podpisali posojilo svobode.

Naj bo dovolj za to pot!

K sklepu pozdravljam rojake in rojakinje širom Amerike, prijatelje in prijateljice v Forest City, Pa., posebno pa pevsko društvo "Zvon", ter kličem: vsem skupaj kreпки! Na zdar!

K. Kovačič,
Q. M. C., Alcatraz Isl., Cal.

Oženite se

Prijelite nam samo EN DCLAR in poslal vam bomo popoln Zenski katalog z natančnim opisom, SLIKAMI, imeni in naslovi mnogih deklet in nekele otrok, ki iščejo dobrega in poštenega moža. Lahko sami pišete in sklenete srecen zakon. Mi smo zmogli stvoriti pošteno in dovoljeno poročevanje, zato ne štedite dolarja, ki je posredni med vami in ZAKONSKO BREČO.

Pišite še danes na:
RELANCE F. OLUB
Box 376
Los Angeles, Cal.

Iz govera, ki ga nisem smel govoriti

DR. IVAN TAVČAR:

Zadnji čas imeli so Nemci v Gradcu svoj "ljudski dan" pod predsedstvom ondotnega župana. O tem shodu so mogočno po svojih časopisih in s posebnim ponomom pisali, da se ga vdeležijo tudi knez Auersperg, vojvoda kočevski, ki je jako žalostna prikazen v našem političnem življenju. Mož pa se je zbal nemškega shoda, — ker je prejšnjemu bil prepričan, da mora ozračje, če govore Mravljak, Ambroschitz, Skala in drugi, biti premalo parfimirano za aristokratski nos kočevskega vojvode!

Reč mu je torej postala zoprna in izostal je od shoda, kar so seveda župan Fizia in druge velenjski demokratje globoko obžalovali. Značilnost tega shoda je bila, da so imeli prvo besedo ljudje, ki so brez dvojbe slovenskega pokolenja, kakor n. pr. Mravljak, Ambroschitz in Skala. Ali tuži gospa Kreuter-Galle mi naj ne šteje v zlo, če izrazim ponižno svoje mnenje, da se prekleta po njenih žilah več borovniške, nego — nemške krvi! Ti govorniki so nam priča, kako opravičena je naša deklaracijska politika, ki hoče predvsem doseči, da bodi enkrat za vselej konec germanizaciji, katera je do sedaj požrla toliko slovenskega življenja. Besnost graških Nemcev proti deklaraciji pa izvira gotovo iz zavesti, da se germanizacija je danes ne nahaja na tistih trdnih nogah, kakor bi oni želeli.

Rekli bodele morda: pustimo te graške plitve kričanje pri miru, saj nam nič škodati ne morejo! Moje mnenje je drugačno: bolj ko je glasna kaka stvar in bolj ko je nespametna, večje veselje imajo nad njo naši nemški ministri. Zatorej ni izključeno, da bo vitez Seidler imel gospoda Mravljaka za velikega preroka in ni izključeno, da bi iz njega ne hotel skovati tajnega svetnika ali pa vsaj člana gospodske zbornice! Sicer pa je zmiraj dobro, če se nespametni nasproti — in ta se je na graškem shodu šopirila — razlože zahteve pameti.

Kakor že povedano, stal je na čelu graškemu shodu župan Fizia, ki uime v svoji lekarni pripravljati zdravila, ki pa ničesar ne ve o tem, kakor zdravilo naj se zapiše za to ali ono bolezen. — Na shodu je gospod Fizia igral političnega zdravnika; bilo je to prejšnjemu, da jo bo polomil, ker je pač zdravnik vse kaj drugega nego pa lekarnar. In res je mogel imeti nesrečo, ker se mu je na ljudskem shodu pripetilo, da je zamenjal recepte ter skuhal bolni Avstriji zdravilo, ki odgovarja receptu:

— Avstrija bo nemška, ali je pa ne bo! —

Ne spuščam se v daljše razprave z graškim županom, samo to potisnem v ospredje: Če bo naša Avstrija vladala po Fizijevem receptu, potem so njeni dnevi gotovo šteti! To ve danes v Avstriji vsak in tudi hajmanjši lekarniški vajenec! — Ali še nekaj je, česar zamolčati ne morem: Če bi kdoli izmed nas prisegel na besede: Avstrija bo slovanska ali je pa ne bo! — bi bili Nemci zatulili, da se pripravljajo vlezladija in da se kopije grob dinastiji in državi!

Mi, prijatelji, hočemo živeti, — nemška Avstrija pa bi bila grob za nas. Če bi morali svojo zvestobo, katero smo skozi šeststoletje izkazovali ti državi, plačati s svojo smrtjo, potem bi morala Avstrija v resnici razpasti, potem bi se vresušila srčna želja političnega mazača in župana v Gradcu: Mi dosedaj še nismo izrazili enake želje, potrebno je torej, da danes na veliki zvon obesimo, da se je v Gradcu oficijelno izrazila — nemška želja, da naj naša stara država razpade, če ne more — kar ni bila in nikoli ne bo — nemška postati!

Županu je napravljaj uspešno konkurenco gospod pl. Skala. — Mož je — če se ne motim — profesor na graški univerzi, ni mi pa znano, če zviha kaj učeniške slave med svetom. Med vojsko se je izkazalo, da je vselej, kadar je bilo treba kaj pokvariti, vskočil nemški univerzitetni profesor! Ta kasta je v prvi vrsti zakrivila, da obdaja Nemčijo in Avstrijo sovrastvo celega sveta! Če bi danes naš gospod Bog nanovo ustvarjal zemljo in če bi mogli stopiti pred njegov prestol in mu izreči prošnjo, bi se ta glasila:

— Ljubi Bog, če poprej si bil vse prav in dobro ustvaril, samo za nekaj te prosimo: nemških vse učeniških profesorjev, ki bi se vti-kali v politiko, — nikar več ne ustvarjaj! —

Ti profesorji so danes, če pose-zajo v politiko, največji barbari. Pod takozvano "nemško kultu-ro" nosijo srca, ki so trša od ka-mena, kar se tiče pameti, pa ka-nalček v kletki prav srečno tek-muje z njimi! V ospredje ti silijo ni z malimi svojimi dušami mno-že sovrastvo in jezo med narodi in človekoljubje more ti učenjaki-janičarji, da so hujiši od nekda-njih carigradskih janičarjev!

Tako je tudi na graškem shodu nastopil vseučilški profesor pl. Skala — da se ta "skala" ni vtr-gala s kakoga nemškega brega, je jasno, — ter je predlagal skle-pe, ki so bili, kakor star meč z žaganjem, nabasani s plitvimi in praznimi besedami. V nekaterih točkah pa se moramo vendar spo-minjati teh sklepov, ki jasno do-kazujejo, kako nizkotna, puhla, nespametna in prazna je danes vsenemška duša.

Nikdar ne doživite da bi se nemški profesor, posebno če poučuje na kakki univerzi, ne oklepal visile, da bi ne kričal po bajonetih in po državni policiji! Zatorej je tudi pl. Skala a graškem shodu obje-mal visile in klical na pomoč — sabljo in državno policijo.

Mi smo že na obilih shodih do-kazali, da se deklaracija naših poslancev giblje na postavnih tleh. S to deklaracijo zahtevamo, da ta lepa zemlja, katero so ob-delovali naši predniki in katero obdelujemo sedaj mi, ostane na-ša in samo naša, in sicer tako, ka-kor je zemlja, katero obdelujejo Nemci, samo nemška. Naša zahte-va je pravična, da pravičnejša bi-ti ne more, in ker ni drugih raz-logov proti ti pravični zahtevi, v-pojve pl. Skala, da pridri Nemcem na pomoč državna sila. Vse za-stojni, ta velenjski zaročnik ni nikar srečen, če mu ni dana prilika opazovati e. kr. policija, ko bije s svojo sabljo po nenemških gla-vah! —

Ta zarod, ki ima sam zase širo-ka usta kakor povodni konj, ja najbolj vesel, če vidi, kako vlada drugim narodom krpa ozka usta z dretu cenzure in konfiskacije! Ta narod hoče doživeti čase, ko bi vlada Slovane po ječah vlačila, ko bi jih zadavljala in obeša-la! Vzor vseh vzorov pa bi ta ve-lenjska zolega dosegla, ko bi se vlada na jugu že vendar enkrat odločila, da bi nas ne obešala na naveden način, temveč da bi nas pokladala na srednjeveško kolo ali pa z voli vlekla na kolec, ka-kor so to večasih delali Tartari in Turki!

Kakor rečeno, tudi pl. Skala je zahteval od vlade, da naj Nem-cem posodi policijo, da bodo v-nje ukrotili nas Jugoslovane. M-se pri tem tolažimo: Če Nemci nimajo proti naši deklaraciji dru-gače ugovora, kakor sta nož in bodalo, potem mora naša zahte-va globoko vtemeljena biti! Kri-čanje gospoda Skale lahko z za-ničevanjem prezmemo!

Pa še nekaj so nam povedali go-spodje v Gradcu! In tudi pl. Skala je v svojih predlogih o tem govo-ril, tako, da smo danes čisto na-jasnem.

Če se ne motim, čital sem v ne-kem dunajskem listu — mogoče da v listu "Zeit" ali pa "Nene Freie Presse", kar je vseeno, ker sta to dva eako slabo dišeča čas-niška stara lonca, — razpravo, ka-tero je spisal prejšnjemu tudi kak prismojen nemški profesor. Ta človek z vso resnostjo — in ne v "rajhu", temveč pri nas v Av-striji! — dokazuje, la so Nemci evet vseh narodov, da so edini graščaki med temi narodi in da je torej za vse bodoče čase izključe-no, da bi Nemci, bodisi v Nemčiji, bodisi v Avstriji, opravljali dela, kakor jih opravljate vi danes na polju, v delavnici, kuhinjah in sploh povsod, kjer si služite v-potju svojega obraza revni vsak-danji kruh. Omenjeni nemški prismojenec je mnenja, da se mo-ra vsled svetovne vojske doseči in do sodnega dne zagotoviti, da Ne-mec na svetu ne bo imel drugega dela, nego k mizi sedati, jesti, piti in vlegati se k spanju na bele rju-he. Ker pa mora, če se hoče kaj jesti, biti polje obdelano in ker je poljsko delo za Nemce smotno, si je "Zeitov" podlistkar izmislil nekaj posebnega, nekaj takega, kar služi nemški duši v veliko čast. To se pravi: Ta prismođa predlaga z vso resnostjo, da naj-

AMERIKANCI KOPLEJO ZAVETIŠČE, DA SE ZAVARUJEJO PRED NEMŠKIMI BOMBAMI.

AMERICAN SOLDIERS BUILDING BOMB PROOF SHELTER IN REAR OF THEIR QUARTERS. © BY COMMITTEE ON PUBLIC INFORMATION.

se z mirom po svetovni vojni vpe-lje v staro Evropo zopet — suže-njstvo! Nemčija si naj zagotovi stalne delavce iz tistih širokih ze-melj, ki so tvorile nekdanj veliko Rusijo, to je iz dežel, ki leže on-kraj reke Volge, in če treba, tudi iz dežel, ki leže onstran Uraškega pogorja v Aziji! Za te pokraji-ne si naj pridobi Nemčija nekako rekvizijsko pravico, da bo smela vsako leto delavce, kolikor jih po-trebuje, v Nemčijo klicati! Ti bo-do morali orati nemška polja, či-stiti bodo morali nemške kanale, prati nemško perilo, čediti posodo v kuhinjah, — z eno besedo: ka-kor sužnji bodo morali opravljati vsa hlapčevska in poselska dela.

Nemec pa bo lepo pri strani sta-l in z bičem priganjal tiste, ki bi delali prepočas ali pa omagovali! Upamo, la si Nemci pri vsem tem vendarle ne bo lastni še tiste pra-vice, ki so si jo svojčas lastili Lu-kul in drugi rimski požeruhi, da so namreč svoje sužnje na kosece razsekali dali, če so potrebovali živčva za ribe v svojih ribnjakih! Ta poštenjak odrka nam Sloven-cem slovensko ljudsko šolo, ker se mu ne vidi potrebno, da bi se Slovence sploh kaj učil, ker bi po-tem ne bil več sposoben za delav-ca ali pravzaprav za sužnja na Nemškem!

Vi mi boste na vse to odgovorili, da je to zgol le bedarija, ki se je mogla roditi le v bedasti glavi! Mogoče da je tako, da se je pa ro-dila in najsibo v najbolj bedasti glavi, je vendar dokaz o četini domišljiji velenjskih glav, proti katerim, ker jih v blaznijo spravi-ti ne moremo, nego s silobranom ki nam je dan po deklaraciji na-sih državnih poslancev!

Na graškem shodu sicer niso sklenili, da naj se ravnokar ome-njeno suženjstvo na korist nemški-narodu raztegne tudi na naše ju-goslovanske dežele, sklenili so pa nekaj drugega, o čemer moramo Slovenci enkrat za vselej spregi-voriti jasno besedo.

Sklenilo se je, da mora vlada od sreče kar umirati in biti smo prepričani, da nismo doživeli lep-sega in srečnejšega dneva od onega, ko je nam gospod "Bezirks-hauptmann" srebrnec križec s kronico ali brez kronice na prsi pripeljal! Ti časi, prirojenega servilizma, ti časi, ko je bil tako-rekoč celi naš slovenski narod v naši državi ponižen, plečast in star uradni sluga, ki je moral s klo-njenim hrbtom vedno pri strani stati, so korenito pretekli in med svetovno vojsko smo skopali glo-boko in široko jamo, v katero smo položili tega "Amtsdienerja" ki nikdar več od smrti ne bo v-stal ne bo!

Naj v miru počiva!

Z našim jugoslovanskim nara-dom se ne bo dalo več pometati in prepričan sem, da se bo po vojski vrnilo železno krdelo naših moči in naših sinov, ki so zadnja štiri leta imeli s. j. domovino v strelskih jarkih, z zavestjo v sr-cu, da v vojni vihari niso branili — avstrijske države, temveč — svojo slovensko domovino — katere ne more od naših sre ločiti niti nož, niti bajonet! Če se bo te-mu krdelo povedalo, da so se za-dnja štiri leta bojevali le za to, da bo biter iz Berolina sezidal novo Gorico, potem ne vem, če

jih bo ta vest posebno razveselila! Nemci v Gradcu so namreč med drugim tudi sklenili, da mora nemški botrček, ki dosedaj za Go-rice še ni nič dal, to Gorico nano-vo sezidati, in sicer za Nemce...

Mi pa moramo tak dar iz Be-rolina odklanjati! Zatorej kar najostreje protestiramo proti te-mu, da bi nam Prusi gradili Go-rice kot novo agitacijsko, nemško središče ter na ta način s — svojimi markami, ki jih pa dose-daj še niso plačali, ustvarili nemško "Zwingburg", nemški ka-sel, s katerega bi napadali in uničevali gorško slovenstvo!

Da bi se s tem najbrže vje-mala tudi naša premodra vlada, — sklepati je iz tega, kako danes v Gorici postopa. Nemška marka sicer še ni priporakala na plan ali v prvih časih, ko so se vrača-li naši begunci v Gorico, ko so bi-la razbita skoraj vsa stanovanja razdrte vse bolnišnice, tako da človek in tudi bolnik ni imel kam glave položiti; takrat se naša upra-va ni menila za druga poslopja, sa-mo eno poslopje ji je posebno le-žalo na srcu: ničesar drugega ni popravljala, zaukazala pa je, da se ima prvo popravilo v Gorici izvršiti in sicer popravilo nem-ške goriške gimnazije!

Zatorej povemo botru iz Be-ro-lina še enkrat na ušesa, če bo res plačal kaj opeke za Gorico, da si prav odločno uprošamo, da naj s to opeko ne uganja nikake po-litike, ker je dandanes, posebno v Gorici, izključeno, da bi sloven-ski narod, ako bi mu padla nem-ška opeka na glavo, stokal:

— Hvala, gospod!

Mi torej ne bomo čisto nič ob-navljali, naj se konča svetovna vojska tako ali tako, naša neod-vijnost, kakor jo zahtevajo po-slanei v svoji deklaraciji nam j-s gotova! Negotova bi nam bila le takrat, če bi pričeli med seboj o-mahovati. Nekaj omahljivosti se sicer tukaj, a vsaj na Slovenskem jih je tako malo, da konaj še šre-jejo, vsi drugi pa stojimo kakor trden zid.

Aspiracije na poljski prestol.

Haag, Nizozemsko, 15. julija. — Kakor piše berlinski Tageblatt se imenuje 5 kandidatov za poljski prestol. To so:

Nadvojvoda Karol Stefan; princ Avgust Viljem, peti sin nemškega cesarja; princ Friderik Kristjan, drugi sin saskkega kralja; vojvoda Albrecht Evgen Wuertemberški, drugi sin prince Albrehta in princ Ciril Bolgarski, drugi sin bolgarskega carja Ferdinanda.

Ujetniki pošljejo naznanilo po zraku.

Italijanski glavni vojni stan, 15. julija. — Danes je bilo vrženo v italijansko črto sporočilo, katero je napisal Clarence Young iz Des Moines, ki je bil prisiljen spustiti se na tla za avstrijsko bojno črto ob Pjavi. Poročnik Young prosi, da se naj obvesti njegova mati in zaročenka, da je samo ujet v Avstriji. Na koncu pa je še pripisal za svoje tovariše: "Vidimo se po vojni".

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Ustanovljena leta 1898. — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Box 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salido Colo.

VEHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn.

ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M", So. Chicago, Ill.

IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.

LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.

JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRAZUJEVALNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.

Vsi dopisi, tikačji se uradnih zadev, kakor tudi denarno pošiljatve, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Pismo iz ujetništva

NAZNANILO IN VABILO. Homer City, Pa.

Tvrška Frank Sakser, 82 Cortlandt St., New York City. Spoštovani gospod: — Prosim Vas, blagovolite priobčiti teh par vrstic v listu Glas Naroda:

Ljubi brat: — Spominjam se na Te in Ti nazivam, da se nahajam v ruskem ujetništvu. Prosim, naznani mi svoj naslov. Ali še bivaš tam kot si poprej, ali kje si? Jaz bi rad izvedel o Tebi in Ti o meni. Sestra mi piše večkrat. Mnogi Tvojih in mojih tovarišev počiva pod hladno zemljo. Jaz sem bil tudi močno ranjen, pa sem se že ozdravil. Nahajam se v taborišču. Naslov:

Alois Pršina, vojnoprijemljav avstr. armii, Lager OMSK, Russia, Siberia. Via the Pacific.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

F. K., Superior, Wyo. — Ako hočete pisati v staro domovino, napišite pismo, nesite ga osebno na posajo Rdečega Kriza v Vašem mestu ali v bližini in naj gre z Vami še kak prijatelj, ki je ameriški državljan. Pri Rdečem Krizu Vam bodo povedali vse, kar Vam je treba storiti.

Fr. P., Seattle, Wash. — Vest smo posneli po starokrajških li-stih. Poročali smo, kolikor je stalo tam, zato natančnejših podatkov ne vemo.

M. M., Greensburg, Pa. — Novi stot (cent) ima sto kilogramov.

J. T., Sartell, Minn. — Missis-sippi ima svoj izvor v jezeru Itasca v državi Minnesoti. — Meso nasolite in ga postavite v hladno. Če ga postavite v vročo, da ne pridejo blizu muhe. Tako shranje-no meso se vedno drži nekoliko dni.

Narocnik, Biwabik, Minn. — Dr. E. C. Collins je že davno umrl. Njegovi nasledniki pa so za izko-risčevanje prejeli kaslužno kazen v zaporu.

Prosim cenjene rojake v ruskem ali italijanskem ujetništvu, da mi naznanijo naslov mojega brata JAKOBA GLAVAN, po-domace Anželečev iz vasi Strahemer pri Igu, ali naj se pa sam oglasi svojem bratu: Frank Glavan, 1247 E. 61. St., Cleve-land, Ohio, U. S. America.

(17-19-7)

PRODAM LOT.

200x100 na 35. cesti v Lorainu, Ohio. Vprašajte pri: Lawrence Verh, Box 26. Onnaitinda, Pa.

(17-18-7)

Posebno blago, tudi tako ki se mnogo krat prikriva

To je razno tako blago ki se ne more dobiti povsod in ga potrebuje vsak človek, bodisi star ali mlad, zdrav ali bolan, reven ali premožen. Zelo zanimiv, podčeljen in obsežen seznam cenik pošljem brezplačno. Knjiga "Mali domači zdravnik" cena 25 centov; v zalogi imam tudi vso v knjigi opisana zdravila.

MATH. PEZDIB, City Hall Station, P. O. Box 772, New York, N. Y.

(17-18-7)

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja VALENTINA GAS-SER, doma iz Sorice pri Skofiji. Lohi na Krajskem. Pred dva-ma letoma je bival v Butte, Mont. Prosim, cenjene rojake, če kdo ve, da mi naznani, ali naj se pa sam oglasi. — Mike Gasser, Box 183, Conemaugh, Pa. (15-17-7)

Posebno blago, tudi tako ki se mnogo krat prikriva

To je razno tako blago ki se ne more dobiti povsod in ga potrebuje vsak človek, bodisi star ali mlad, zdrav ali bolan, reven ali premožen. Zelo zanimiv, podčeljen in obsežen seznam cenik pošljem brezplačno. Knjiga "Mali domači zdravnik" cena 25 centov; v zalogi imam tudi vso v knjigi opisana zdravila.

MATH. PEZDIB, City Hall Station, P. O. Box 772, New York, N. Y.

(17-18-7)

Posebno blago, tudi tako ki se mnogo krat prikriva

To je razno tako blago ki se ne more dobiti povsod in ga potrebuje vsak človek, bodisi star ali mlad, zdrav ali bolan, reven ali premožen. Zelo zanimiv, podčeljen in obsežen seznam cenik pošljem brezplačno. Knjiga "Mali domači zdravnik" cena 25 centov; v zalogi imam tudi vso v knjigi opisana zdravila.

MATH. PEZDIB, City Hall Station, P. O. Box 772, New York, N. Y.

(17-18-7)

Posebno blago, tudi tako ki se mnogo krat prikriva

To je razno tako blago ki se ne more dobiti povsod in ga potrebuje vsak človek, bodisi star ali mlad, zdrav ali bolan, reven ali premožen. Zelo zanimiv, podčeljen in obsežen seznam cenik pošljem brezplačno. Knjiga "Mali domači zdravnik" cena 25 centov; v zalogi imam tudi vso v knjigi opisana zdravila.

MATH. PEZDIB, City Hall Station, P. O. Box 772, New York, N. Y.

(17-18-7)

SLOV. DELAVSKA

PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1096 Norwood B'd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 118, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRIČ, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 96, Wilkes, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVSJE, 1 Grab St., Numrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROBELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kan.
1. porotnik: FRANK TEROPČIČ, R. F. D. 8, Box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni ured: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Osnovna društva, ostroma njih uradniki, so nujno prosi, pošljati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštinih, Expressnih, ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovljajo: Blaž Novak, Title Trust & Guarantee Co. in tako naslovljene pošljajo z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika. V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakšne pomanjklivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

UNIČENJE

Spisal: L. OSBOURNE

ZA "GLAS NARODA" J. T.

(Nadaljevanje.)

Ko sem se nahajal v tako strašnem duševnem stanju, mi je predlagal kapitan, da bi preiskali še otok, čes, morda je na otoku kako skrivališče. Vedel sem, da me hoče s tem samo tolažiti. Kot možak sem poskušal prenašati svoje težave, pa se mi menda ni posrečilo.

Slednjič mi ni kazalo drugega kot spoštovati Naresov nasvet. Ko sva nekaj časa hodila po bregu, se je naenkrat oglašil Nares:

— Upam, da vam ni potreba praviti, da je zdaj vse končano.
— Ne, vem — sem odvrnil.
— Najboljše je, če že jutri odrinemo — je nadaljeval.
— Ali pristanemo v Honolulu?
— Da — Svojega programa bi ne izpremenil rad.

Zopet sva oba umolknila ter nadaljevala svojo pot.

— V tem času sva postala dobra prijatelja, gospod Dodd, kaj ne — je rekel naenkrat Nares.

— Da, dobra prijatelja — sem odvrnil zamišljen.

— Skupaj sva imela rešiti nalogo, toda uspeh je oba zelo razočaral. B.o je izvanredno težko delo. Delala sva zato, ker sva mislila, da bova zmagovalca, toda sedaj sva poražena. Popolnoma poražena.

— Meni bi se ne bilo treba žalostiti, kajti jaz nisem ničesar izgubil. Vse drugače je pa seveda z vami. — Povedati vam pa moram, gospod Dodd, da ste se obnašali kot možak ne pa kot stara babica.

Vsi moji mornarji sva spoštovali in obdruževali. Kljub temu, da narah pri vsem tem nič prizadeval, sem vseeno žalosten. Žalosten zaradi vas, ker vas je zadela nesreča. Če bi imel le najmanjše upanje, da bi bilo mogoče še kaj dobiti, bi ostal tukaj in bi delal z vami ter vam pomagal, kolikor časa bi se vam zljubilo. Ker pa ni niti žarka upanja, bi bilo neumno ostati še nadalje na tem prokletem otoku.

Jaz sem se mu zahvaljeval, pa se mu nisem mogel zahvaliti.

Nares je pa ježno odvrnil:

— Vrnite mi, da vas nisem vsled tega pripeljal na otok, da bi morali poslušati moje hvalo. Midva se zdaj razumeva in to zadostuje. — Prepričan sem, da mi sedaj lahko v vseh ozirih zaupate. Glavno vprašanje pa šele sledi.

— Le vprašajte, gospod Nares.

— Kaj se bo zgodilo z "Lastavico" in njenim groznim romanom?

— Na to nisem niti pomislil, gospod Nares. — Toda jaz mislim, da bi bilo neumno pustiti vse skupaj v nemar. — Če bo kdo dobil kapitana Trenta v pest, ga bom dobil jaz. — To vam lahko prisežem, gospod Nares.

— Dobili ga boste lahko, samo če boste hoteli. — Treba je le stvar obesiti na veliki zvon, pa ga boste kmalo imeli. — Dajte v časopise — Časopise bo prineslo cele kolone o tem.

— Toda jaz nočem, da bi ljudje govorili o meni in Pinkertonu. Oprijemite se zločin. Največja neumnost je pa plačati za erknjenega konja 50.000 dolarjev.

— Da, taka objava bi vam škodovala tudi na vašem trgovskem stališču — je priznal Nares. — Vesel sem, da promatrate celo zadevo s te strani. — Jaz sem vse dobro premislil in prišel do zaključka, da tiči za vsem tem velika lumparija. — Toda zaenkrat je po mojem mnenju najboljšje molčati.

— Vi govorite kot da bi bilo to v naši moči.

— Seveda — je odvrnil.

— Kako boste pa napravili, da bo moštvo molčalo?

— To je vendar čisto preprosto. — Slab kapitan je oni, ki tega ne zna. — Če vse moštvo na enem in istem prostoru pripoveduje isto zgodbo, ljudje napenjačo ušesa ter poslušajo. Če pa en sam mornar pripoveduje, mislijo, da laže ter da se hoče postavljati. — Toda jaz bom že tako napravil, da bodo najmanj par mesecev molčali.

— Ne bojte se zame.

— Torej mislite, da se ne bo izvedelo?

— Samo nekaj je še ostalo, kar bi lahko govorilo.

— Kaj pa? — sem vprašal presenečen.

Kapitan je molče pokazal na "Lastavico".

— Kaj mislite?

— No, ladijo, seveda. — Ladija je sedaj v precej slabem stanju, in če ostane, bodo razen nas prišli gotovo še drugi ljudje nanjo. — Kaj bi se zgodilo, če bi našli kaj, kar bi jim pojasnilo celo zgodbo? — Vi mi lahko opredate, čes, kaj pa, če kdo izve? — Morda imate prav, toda gotovost je poglavitna stvar. Toda od slučaja je vse odvisno.

— V tem oziru vam pa pustim popolnoma prosto voljo — sem odvrnil. — Storitve kar hočete. — Meni je čisto vseeno. — Vi ste namreč pozabili nekaj zelo važnega. — Nepravil Trent, nepravil Goddard ter cela čedna banda se vrača domov. — Če jim dobro sledi-

Išče se

50 izvežanih premogarjev, 8-urno delo podnevi. Staro vpeljano podjetje, ki se je pričelo 1905. Dovolj premoga za 20 let. Izvrstne delavske in življenske razmere. Premog je 9 čevljev visok. Se ne lomi in ni sleta. Dobri delavci zaslužijo od \$5 do \$10 na dan. Moderne hiše s štirimi sobami z vrtovi. Stanarina \$7 na mesec, vključno električno luč. Dobre šole in priprave cerkve. V rovu se rabijo električne svetilke. Kraj: na pol poti med Uniontown in Brownsville, Pa. Vzemite poulično železnico iz Uniontowna, ali Brownsville do Fairbanks in avtomobil do Seagriff Mine; vožnja traja pet minut. Ako sami ne morete niti, pišite po informacije, ki se vam bodo dale v vašem jeziku. Naslov: Taylor Coal & Coke Co., Uniontown, Pa.

mo, sem lahko prepričan, da se ne bodo nikdar vrnili domov. — Ali mislite, da bi ne bilo to dobro?

— To so samo mornarji in ničesar drugega kot mornarji — je odvrnil Nares. — Če imajo vsi en cilj, ste vsakogar na pravem stališču, če imajo pa vsak drugačen cilj, jim nikakor ne morejo do živega. — Koliko je vreden poedinec? — Koliko je vreden en sam mornar? — Nič, popolnoma nič. — Živa duša se ne zmeni zanj. On lahko vtone ali ga pa kje puste. — To je usoda vsakega mornarja.

Jaz sem postal jezen in žalosten ter sem ogorčen vzkliznil:

— Tudi v San Franciscu je nekdo ostal. — Jaz sam sem ga pustil v San Franciscu. — Ali mi vrjamate, da se ga zelo bojim? — Ali mi vrjamate, da se ne upam stopiti pred Jima Pinkertona?

— Veste kaj — je odvrnil Nares nakratko. — Jaz se moram vrniti, kajti jutri bomo že odjadrili. — Na "Norah Creini" me čaka še veliko dela. — Ostanite tukaj še nekoliko časa, premislite dobro celo zadevo, po preteku par ur bom pa prišel po vas.

Ta predlog mi je ugajal. — V trenutku obupa in žalosti sem bil najrajše sam.

Sedel sem na skalo ter začel premišljevat. Mislim sem na Jima in na Mamie in srce se mi je krčilo pri misli, kaj bosta počela, ko bosta izvedela vse.

Večer se je že bližal, ko sem zapazil nekaj, kar me je do moga pretreslo. Z morja se je dvigal črn dim. — Vstal sem in pogledal natušneje. Iz "Lastavice" se se dvigali visoki plameni.

Kapitan Nares je torej završil zadnje poglavje ter zažgal ladijo, da ne bo nikomur več nudila nobenih dokazov in nobenih protidokazov.

Žalosten in zamišljen sem se podal na ladijo.

Petnjasto poglavje.

— VTIHOTAPLANJE. —

Zadnjo noč sem zelo slabo prespal. — Naslednje jutro je bilo že vse pripravljeno, in "Norah Creina" je odrinla na morje. — De vet dni je trajala vožnja, desetega dne zjutraj smo pa opazili v daljavi Havajsko otočje.

V precejšnji razdalji od otočja smo čakali večera. Ko se je spustil na morje mrak, sem se začel približevati Biserini otoki, kjer bi se imeli po naročilu Jimovemu sestati s tihotapci.

Noč je bila k sreči temna, morje pa izvanredno mirno.

Kot je bilo domenjano, nismo prizgali na ladiji nobene luči, ampak smo obesili samo dve rdeči svetilki, ki sta se nahajali malo nad morskovo površino.

To je bil najbolj kritičen trenutek našega podjetja. Sklenili smo postaviti na kocko svojo prostost in svoj ugled. In vse to samo za malenkostno svoto, ki ni bila skoraj nič vredna.

Naenkrat se je pojavila tudi na obrežju rdeča luč, ki je prihajala vedno bližje. Kmalu zatem smo zaslišali udarce vesel in nek glas je vprašal:

— Ali je tam gospod Dodd?

— Da — sem odvrnil. — Ali je Pinkerton tukaj?

— Ne, jaz sem tukaj. — Speedy.

To je bil ori Speedy, katerega žena mi je bila svoj čas prodala akecije srebrnega rudnika.

— O, vi ste?

— Da, gospod Dodd — in par pisem imam za vas.

— Dobro, dobro. — Pridite na krov, gospodje.

Kmalo so bile na krovu tri osebe. — Moj stari prijatelj Speedy iz San Franciscu ter dva druga mornarja.

Še predno mi je Speedy izročil pismo, sem izvedel žalostno novico:

— Gospod Dodd, vaša firma je bankrotirala.

— Tako? — je sem vzkliznil začuden.

— Vsem se je čudno zdelo — je odvrnil eden mornarjev — ki je bil svoj čas Pinkertonov uradnik. — Za polomljeno ladijo ste dali li več kot je za znašal vaš kredit. Lepi, raznobarvni mehurček je počil ob prvi sapi. — Vaš družabnik je stvar še precej dobro uredil. Upnikom je plačal sedem odstotkov in tudi časopisju je precej dobro zamašil usta. Morda je imel Jim kake zveze s časnikarskimi poročevalci? — Ponesreči je pa prišla na dan cela zadeva glede polomljene ladije. Še celo tukaj v Honolulu vedo vsi za to. — Najboljše bi bilo, da bi zadevo prejkomogoče opravili.

— Gospoda — sem rekel, — oprostite mi, jaz nisem sposoben za nobeno stvar. — Niti govoriti ne morem. — Najprej moram prečitati pisma. Potem se bomo pomenili o drugih zadevah. — Medtem bo pa moj prijatelj kapitan izpil z vami par steklenice šampanjca, da vam ne bo dolgčas.

Oni niso imeli ničesar proti temu. — Jaz sem se podal v svojo kabino ter začel čitati Jimova pisma.

(Dalje prihodnjici.)

Mnogo ljudi, ki nimajo pojma o električnih žarkih, so bili zdravljeni z istimi in zdaj trpe od iste bolezni. Ako želite biti ozdravljeni svoje bolezni, je edina pot, da se zdravite z pravimi zdravili. Jaz sem izdaval na tisoče bolnih, zakaj ne vas? Pridite k meni in jaz bom skušal po mojih skušnjah vas ozdraviti. Jaz morem zdraviti vsako bolezen, ki se jo mora ozdraviti, neoziraje se na to, kako dolgo že trpite in sicer v najkrajšem času in za najnižjo ceno; potem naj bodo bolezniki krvi, srca, ledice, kože, mehurja, želodca ali pljuč, očes, ušes ali v nosu. Jaz zdravim moške in ženske bolezni, navduhu, revmatizem, kašelj, srbečico, težkočo pri dihanju.

Uradne ure:

od 9. zjutraj do 6. popol.

ob nedeljah in praznikih

od 9. zjutraj do 1. popol.

Dr. Jin Fuey Moy

308 Grant Street

PITTSBURGH, PA.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA",

NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Vse naše dopisnike prosimo, da nekoliko potrpijo, ker ne moremo objaviti vseh dopisov nenkrat. Vse bo prišlo polagoma na vrsto.

T. Br., Bolivar, Pa. — Več o tem ne vemo kot toliko, kolikor ste Vi sami brali v našem listu. Vest smo namreč posneli po poročilih iz starega kroja. Ako se glasi, da je bil iz Ljubljane, je ravno tako lahko iz Siske, kajti Siska je zdaj priključena k Ljubljani. — Pesmarje sedaj ni mogoče dobiti. Iz starega kroja se ne dobi nič; treba je tedaj počakati.

POZOR, ROJAKINJE!

Postena dekla ali vdova srednje starosti dobi službo, ali pa če jo veseli moštvo se. Oglasi naj se za posajila na naslov: John Golob, 9731 Ave M. South Chicago, Ill. (15.17.19—7)

IŠČE

se dobre dogarje. Jaz imam zelo dober les in plačam zelo visoke cene za francoske doge. — Max Fleisher, 258 Lewis St., Memphis, Tenn. (25—6, do pr.)

Rad bi izvedel za svoje prijatelje

ANDREJA OBEDE, JANEZA IN JOSIPA KREJČAR, ANTONA PENKO, JOSIPA TRINKAUS in JOSIPA BREGAR. Prosim cenjene rojake, da mi pošljajo njih naslov, ali naj se pa sami javijo. — Joseph Hrovat, Box 18, Blair, W. Va. (13-18—7)

NAZNANILO.

Rojakom v Clevelandu, O., naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. OTTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati pravovredna potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo.

Upravništvo.

NAZNANILO.

Slovensko Samostojno Bolniško Podporno Društvo za Greater New York in okolico ima v soboto dne 27. julija svojo polletno sejo. Pri tej seji se bo poročalo o društvenem poslovanju zadnjega četrtletja in na dnevnem redu je več drugih važnih točk, zato je dolžnost vsakega člana in članice, da se to sejo gotovo tudi vdeleži. Seja se vrši v društvenih prostorih v Beethoven Hall na 5. cesti med 2. in 3. Ave., New York. Na svidenje v soboto 27. julija!

Joe Pogacnik, tajnik.

16-18—7)

Iščem prijatelja JOHNA ŽUST.

Bila sva skupaj pred več leti v Clevelandu, Ohio, in potem je odšel v Pennsylvanijo ter se sedaj nekje tam biva. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegovo naslov, naj mi ga naznani, ali če sam bere ta oglas, naj se mi oglasi. — John Cerovšek, 1428 N. E. 43. St., Cleveland, O. (16-18—7)

Rad bi izvedel za moji dve sestričnici ANO in ROZO NOVAK, domnia iz Sent Jurja pri Lokvi na Notranjskem. Prosim, če kdo ve za naslov, naj mi blagovoli naznani, ali naj se pa sami oglasi bratrance: Ignace Novak, Box 3, Cheat Bridge, W. Va. (16-22—7)

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK

638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je mednarodni slovenski zdravnik, specializiran v Pittsburghu, ki ima 30-letno prakso v zdravniški in zdravilni delu.

Dr. Koler je tudi zdravnik v glavnem mestu, ki ima 30-letno prakso v zdravniški in zdravilni delu.

Dr. Koler je tudi zdravnik v glavnem mestu, ki ima 30-letno prakso v zdravniški in zdravilni delu.

Dr. Koler je tudi zdravnik v glavnem mestu, ki ima 30-letno prakso v zdravniški in zdravilni delu.

Dr. Koler je tudi zdravnik v glavnem mestu, ki ima 30-letno prakso v zdravniški in zdravilni delu.

Dr. Koler je tudi zdravnik v glavnem mestu, ki ima 30-letno prakso v zdravniški in zdravilni delu.

Dr. Koler je tudi zdravnik v glavnem mestu, ki ima 30-letno prakso v zdravniški in zdravilni delu.

Dr. Koler je tudi zdravnik v glavnem mestu, ki ima 30-letno prakso v zdravniški in zdravilni delu.

Dr. Koler je tudi zdravnik v glavnem mestu, ki ima 30-letno prakso v zdravniški in zdravilni delu.

Dr. Koler je tudi zdravnik v glavnem mestu, ki ima 30-letno prakso v zdravniški in zdravilni delu.

Dr. Koler je tudi zdravnik v glavnem mestu, ki ima 30-letno prakso v zdravniški in zdravilni delu.

Dr. Koler je tudi zdravnik v glavnem mestu, ki ima 30-letno prakso v zdravniški in zdravilni delu.

Dr. Koler je tudi zdravnik v glavnem mestu, ki ima 30-letno prakso v zdravniški in zdravilni delu.

Dr. Koler je tudi zdravnik v glavnem mestu, ki ima 30-letno prakso v zdravniški in zdravilni delu.

Dr. Koler je tudi zdravnik v glavnem mestu, ki ima 30-letno prakso v zdravniški in zdravilni delu.

Dr. Koler je tudi zdravnik v glavnem mestu, ki ima 30-letno prakso v zdravniški in zdravilni delu.

Dr. Koler je tudi zdravnik v glavnem mestu, ki ima 30-letno prakso v zdravniški in zdravilni delu.

Dr. Koler je tudi zdravnik v glavnem mestu, ki ima 30-letno prakso v zdravniški in zdravilni delu.

Dr. Koler je tudi zdravnik v glavnem mestu, ki ima 30-letno prakso v zdravniški in zdravilni delu.

Dr. Koler je tudi zdravnik v glavnem mestu, ki ima 30-letno prakso v zdravniški in zdravilni delu.

Dr. Koler je tudi zdravnik v glavnem mestu, ki ima 30-letno prakso v zdravniški in zdravilni delu.

Dr. Koler je tudi zdravnik v glavnem mestu, ki ima 30-letno prakso v zdravniški in zdravilni delu.

Dr. Koler je tudi zdravnik v glavnem mestu, ki ima 30-letno prakso v zdravniški in zdravilni delu.

Dr. Koler je tudi zdravnik v glavnem mestu, ki ima 30-letno prakso v zdravniški in zdravilni delu.

Haiti napove vojno.

Port au Prince, Haiti, 15. julija. — Državni svet, ki je delal v soglasju s postavljeno oblastjo, ki mu je dana po novi haitijski ustavi, je glasno sklenil, da se napove Nemčiji vojna, katero je zahteval predsednik republike.

Haiti je 22. dežela, ki je napovedala Nemčiji vojno, 6 drugih držav pa je prekinilo diplomatske zveze. Nemčija je prekinila diplomatske zveze v juniju 1917, potem ko je zapadnoindijska republika protestirala proti nemškemu brezobzirnemu bojevanju s podmorskimi čolni ter je zahtevala odškodnino za izgube na haitijski trgovini in življenjih. Berlinu zunanje ministrstvo je v svojem tedanjem odloku izjavilo:

"Ker so zahteve postavljene v nepravilni obliki in zahtevajo izvršitev v dobi, ko ni niti časa o tem razpravljati, smatra cesarska vlada za primerno, da takoj izroči poslaniku njegove potne listine".

Predsednik d'Artiguenave je v svojem poročilu na haitijski kongres priporočal napoved vojne Nemčiji, ker je izgubilo življenje 8 Haitianov na francoski ladiji Montreuil, katero je torpediral nemški podmorski čoln.

Potop v 40. minutah.

London, Anglija, 15. julija. — Nek angleški pomorski čoln je v 40. minutah potopil nemški podmorski čoln. Povest o tem je kratka:

10.30 dop.: Zagledali smo sovratni podmorski čoln; potopili smo se in premenili smer.

10.47 dop.: Zapazili sovražnika v periskopu.

10.50 dop.: Zopet premenili smer.

10.52 dop.: Oddali torpedo.

10.53 dop.: Slišala se je močna razstrelba.

11.10 dop.: Dvignili smo se in videli pred seboj olje, v katerem so plavali trije možje. Dva smo rešili, tretji pa se je potopil, predno smo mogli dospeti do njega.

Zopet potopili. Preživel so rekli, da je bil U-čoln zadet ravno pred kanonskim stolpičem.

Epidemija v Porto Rico.

San Juan, Porto Rico, 15. julija. — V San Juanu je zbolelo v zadnjih dveh tednih 10 tisoč oseb na tridnevni mrzlici. V nekaterih slučajih so morale biti trgovine zaprte, ker so zboleli vsi trgovski pomočniki.

Dr. LORENZ 644 Penn